

liggende Endringsforslag angaar, da er det jo ganske vist, at paa en enkelt Undtagelse naar har Udvalget været enig om at stille dem (Kofod: Det er bedrøveligt). Et aaret Medlem bagved siger, at det er bedrøveligt, men jeg tror endda ikke, at det er saa bedrøveligt. Det vilde jo nemlig kun nytte lidt, om det enkelte Medlem paa ethvert Punkt vilde fremsætte sin afvigende Anskuelse. Jeg skal ikke indlade mig paa Enkeltheder i saa Henseende, men kun sige, at Enhver, som har deltaget i Arbeidet i et Udvalg, vil vide, at selv om Flere — ja, naar man er Flertal, saa kan man sætte sin Villie igennem — slutte sig sammen om et eller andet Punkt, saa betyder det i Reglen ikke synderligt, om man lader sin Dissents træde frem eller ikke; det kan ialtsald kun være tilfredsstillende for En selv, naar man gjør det. Naar man derimod ved at gaa ind paa en billig Afford kan faae det frem, som man anser for mest paatrængende, saa vil ethvert forstandigt Medlem af et Udvalg sige: Godt, lader os saa se at blive enige. Saaledes er det gaaet til, at man nu kan finde Enighed om Punkter, som det i og for sig kunde synes besynderligt, at der er opnaaet Enighed om. — Ogsaa jeg skal tillade mig at anbefale at gaa imod Flertallet i Spørgsmaalet under Nr. 27, og jeg skal af det i Betænkningen Udtalte hente et Argument for min Anbefaling. Det hedder saaledes i Anmærkningen under Nr. 77 i Betænkningen i Anledning af Jisserisagen, „at Regjeringen, hvis Mangel paa Sagkundighed den selv synes at have erkjendt, ikke burde tøve med at søge den Støtte for Sagens heldige Fremme, den kan faae saavel hos Rigsdagen som af Offentligheden“ osv. Sa, men det er jo netop ubeløbt, at Regjeringen er saaledes fället, at den mangler Sagkundskab i disse specielle Fag. Jeg har tidligere udtalt mig om Grunden til, at det maaske være saa, idet Stillingerne i Administrationen ikke ere af den Bestaaelse, at vi kunne vente, at Folk, der have en indbringende praktisk Virksomhed i Livet, skulde ville give sig ind paa dem. Derfor er det, at paa denne Maade Sagkundskab ikke kommer tilstede i Administrationen. Men naar vi nu ere enige om, at den ikke er tilstede og muligen ikke kan være tilstede, saa er det urimeligt, naar der tilbydes saa billigt et Middel til at afhjælpe denne Mangel som det her omhandlede, da at forkaste det, saa meget mere som det virkelig — hvad den høitærede Indenrigsminister allerede har udtalt — i Forhold til de Bølsb, der ellers forlanges til Indenrigsministeriet, medføre overmaade ringe Udgift.

Th. Nielsen. Det er ikke om Strids-spørgsmaalene, jeg agter at sige Noget. Det, jeg har at sige, skal knytte sig til III. A. og følgende Posten i den Paragraf, der er under Forhandling, samt til Betænkningens Nr. 70 og et senere Nr.,

nemlig 75. Det er altsaa nærmest Landvæsenet og Hedeselskabets Virksomhed — men især det Sidste — jeg agter at omtale. Forinden jeg imidlertid gaar over til at omtale dette Selskab, der, som ærede Medlemmer vide, faar et temmelig klæffeligt Tilskud af Statskassen, idet det ikke blot faar de 9,600 Kr., men ogsaa faar 3,000 Kr. under en anden Konto, nemlig af Kontoen „Landvæsenets Fremme i Almindelighed“, skal jeg bemærke, at Hedeselskabets Virksomhed naturligvis i mange Maader — det vil jeg sige for ikke at blive misforstaaet — har været gavnbringende, og navnlig skal det ikke glemmes, at Selskabet først har henledet Opmærksomheden paa de Egne, som aabenbart lange have været stedmoderlig behandlede baade med Hensyn til Statter og Veivæsen, og tilbøls have været satte i en ubegrundet Mistredit. Hedeselskabet har gjort Sit til at fremme Udviklingen, det er jeg villig til at paaskjønne, men jeg tror, det er gavnligt, at noget af den Frygt, som jeg veed, rører sig paa mange Steder, og som jeg tror ikke er aldeles ubegrundet, ogsaa kommer til Orde her. Det har været offentlig omtalt, at der sammenkjøbes store Arealer ude i de saataldte Hedesogne, navnlig Afsens, Sønderfelding, Starring, Rind og maaste flere Sogne til Arealerne, som sammenkjøbes derude, ere meget udstrakte og andrage hened 25,000 Tdr. Land, hvilket er mere end flere Osogne tilsammen. Nu vil man maaste indvende: Sa, men det er til Skovplantning. Dertil vil jeg svare, at det er muligt; jeg veed det ikke. Men, vil man indvende, det er da heller ikke Hedeselskabet, der ene er Skyld i disse store Sammenkjøb, og det er ganske vist rigtigt. Der er Noget, hvori Selskabet ikke er Skyld; men jeg ønsker netop, at Selskabet skal faae Leilighed til at fralægge sig Skylden i de Retninger, i hvilke det ingen Medskyld har; en Del af det, der er fket, tror jeg ikke det kan fralægge sig al Skyld for. Selv om man mener, at det er en overmaade heldig Foranstaltning, at Selskabet sammenkjøber Arealer til Skovplantning, vil jeg dog sætte et notabene derved. Det kommer Alt an paa, hvilke Stræninger det er, og det kan ikke negtes, at de Stræninger, her er Tale om, særlig Dele af Afsens og Rind, egne sig til Opdyrkning og altsaa til at give Plads for en Mængde Smaafolk og Nybyggere, og ihvorvel det ikke kan negtes, at Hedeselskabet giver Arbeide — og jeg tror nok, at Hedeselskabet har givet nogen Anledning til, at Arbeidsprijsene ere høiere paa disse Egne end paa andre Egne, selv de mest kultiverede — er det dog klart, at det er endnu bedre, at der paa disse Egne bliver Plads til Hus og Hjem for nye Familier. Jeg tror derfor at turde fremkomme med disse Bemærkninger, for at Hedeselskabet kan blive opmærksomt paa, at man ogsaa herfra har Diet henvendt paa den Side af dets Virksomhed, og for at det kan faae Leilighed til at fralægge sig